

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121445698
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6121445698.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Zuzany Krivdovej (sudkyňa spravodajkyňa), v sporovej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov 821 09, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov 821 09, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., o zaplatenie 8.151,20 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 7Csp/2/2022-117 zo dňa 30.8.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť mu sumu 8.151,20 Eur, úrok 2.727,63 Eur, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 8.151,20 Eur od 15.12.2020 do zaplatenia a trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, spočívajúcom v neplatnom postúpení žalovanej pohľadávky založenom na neplatnom zosplatnení predmetného spotrebiteľského úveru.

Z listinných dôkazných prostriedkov predložených žalobcom mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu E. E. F. ako veriteľom a žalovaným bola dňa 19.8.2016 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej si účastníci zmluvy vymedzili vzájomný rozsah práv a povinností a na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému úver v dojednanej výške 10.000,-Eur a záväzok žalovaného tento vrátiť v splátkach a zaplatiť úroky.

Ďalej mal za preukázané, že medzi účastníkmi úverovej zmluvy bola dohodnutá možnosť veriteľa vyhlásiť dlžný zostatok za okamžite splatný pre omeškanie so splácaním. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver s úrokom dohodnutým spôsobom, čo medzi stranami nebolo sporné. E. E., F. listom zo dňa 11.8.2020, doručeným žalovanému dňa 17.8.2020 oznámila žalovanému vyhlásenie okamžitej splatnosti k 10.8.2020, s poukazaním na porušenie bodu 8.1 písm. a) VOP a vyzvala ho na zaplatenie sumy 10.523,11 Eur do 15 dní.

Vzhľadom na spotrebiteľský charakter predmetného záväzkovo právneho vzťahu, z úradnej povinnosti pre posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu skúmal či ku dňu vyhlásenia okamžitej splatnosti predmetného úveru bol dodržaný zákonný postup podľa ust. § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka pre vyhlásenie okamžitej splatnosti predmetného úveru. a to s poukazom na ust. § 52 ods. 2 veta druhá Občianskeho zákonníka.

Zaoberajúc sa výzvou uskutočnenou v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka konštatoval, že z výzvy zo dňa 9.7.2020 ako ani z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 11.8.2020 nevyplýva, vo vzťahu ku ktorej nezaplatenej splátke malo dôjsť k zosplateniu pohľadávky (uvedené skutočnosti žalobca v žalobe ani skutkovo netvrdil). Spotrebiteľovi musí byť z výzvy a oznámenia jednoznačne určiteľné, pre nezaplatenie ktorej splátky veriteľ dlh chce zosplatiť, resp. zosplatiť. Keďže z predloženej výzvy a oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti zmienené skutočnosti nevyplývajú, ustálil, že takéto právnym predchodcom žalobcu uskutočnené právne úkony sú neurčité a nezrozumiteľné a tým v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Zdôraznil, že žalobca v podanej žalobe ani len skutkovo netvrdil pre nezaplatenie ktorej splátky malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čím si nesplnil svoju povinnosť skutkových tvrdení, keďže rozhodné skutkové tvrdenia, ktoré majú vplyv na preukázanie uplatneného nároku, absentujú. Zosplatenie úveru z uvedených dôvodov vyhodnotil za neplatné, v dôsledku čoho ide stále o „živý“ úver. Zároveň tak neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky pôvodným veriteľom na žalobcu, ktoré upravuje zákon v ustanovení § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) kumulatívne, to znamená, že pre platné postúpenie sa okrem toho, že veriteľ aj postupník musia byť veritelia oprávnení poskytovať spotrebiteľský úver (čo bolo splnené), vyžaduje aj že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Termín konečnej splatnosti 20.8.2024 v čase postúpenia pohľadávky 14.12.2020 ešte nenastal a nebolo v konaní ani preukázané, že by sa pohľadávka stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi E. E., F. a žalobcom zo dňa 14.12.2020 je tak v časti postúpenia pohľadávky voči žalovanému zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 5117720979 v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a teda v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Z uvedených dôvodov tak žalobca nemohol platne nadobudnúť žalovanú pohľadávku s príslušenstvom a teda nemohol vstúpiť do práv veriteľa a súčasne nebol oprávnený požadovať od žalovaného zaplatať žalovanej pohľadávky. Zároveň v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 24.04.2018, sp. zn. 1Cdo/147/2017 (v odôvodnení nesprávne uvedené „1Cso/147/2017“ – poznámka odvolacieho súdu), kde Najvyšší súd konštatoval, že „je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi“.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca navrhujúc jeho zmenu tak, že sa jeho žalobe vyhovie, pričom alternatívne navrhol zrušenie rozsudku a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podanie odvolania odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

K určitosti právneho úkonu uviedol, že postupca v posudzovanom prípade využil svoje právo zosplatiť pohľadávku a podaním zo dňa 11.08.2020 upozornil žalovaného, že si toto právo uplatňuje ku dňu 10.08.2020. Postupca toto svoje právo využil po omeškaní žalovaného s platením splátok po dobu troch mesiacov a po upozornení žalovaného na možné uplatnenie tohto práva výzvou zo dňa 09.07.2020. Postupca toto svoje právo využil v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a zároveň v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka pre nesplnenie splátky, ktorá využitiu práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka predchádzala po dobu 3 mesiacov za splnenia podmienky 3-mesačného omeškania s ohľadom na aktuálnu judikatúru Najvyššieho súdu SR, t. j. pre nesplnenie splátky splatnej dňa 20.04.2020. Na základe uvedeného mal za to, že v konaní bolo preukázané účinné zosplatenie úveru zo strany postupcu, v dôsledku ktorého sa všetky splátky úveru splatné do budúcnosti stali splatnými.

Poukázal na to, že uplatnenie práva na vyhlásenie splatnosti splátok v prípade neplnenia splátkového kalendára je ponechané len na vôli veriteľa, ktorý si môže vymáhať každú jednotlivú splátku samostatne, alebo môže (a zároveň nemusí) v dôsledku porušovania povinností dlžníka pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu a žiadať zaplatať dlhu okamžite a jednorazovo.

Uviedol, že v žiadnom ohľade sa nemožno stotožniť s právnym názorom súdu, v zmysle ktorého je pred uplatnením tohto práva potrebné špecifikovať, pre nesplnenie ktorej splátky je toto právo uplatnené, resp. s ktorou konkrétnou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania (či už vo výzve zo dňa 09.07.2020, t. j. vo výzve pred zosplatením, ako ani vo výzve zo dňa 11.08.2020, ktorou došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru), nakoľko to nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu – resp. naopak, bolo by to úplne nadbytočné, keďže v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka nemožno toto právo uplatniť

pre nesplnenie inej splátky, než tej, ktorá bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva po dobu 3-mesiacov za splnenia podmienky v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka s ohľadom na aktuálny judikatórny vývoj Najvyššieho súdu SR (nakoľko po splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky toto právo zaniká). Žalovaný bol s úhradou splátok v omeškaní viac ako tri mesiace, čo bolo v konaní preukázané viacerými listinnými dôkazmi.

Právne posúdenie súdu prvej inštancie je v priamom rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, v súvislosti s čím poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022 a 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022 týkajúce sa plynutia premlčacej doby zosplatneného spotrebiteľského dlhu. Obdobne vo veciach v ktorých sa riešilo, že pre ktorú splátku bol veriteľ oprávnený zosplatiť úver a od kedy je potrebné počítať začiatok premlčacej doby v spotrebiteľských veciach bolo rozhodnuté aj v uzneseniach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 7Cdo/347/2021, 7Cdo/268/2020, 4Cdo/201/2022, 1Cdo/53/2021, 4Cdo/231/2021, 9Cdo/368/2021, 4Cdo/23/2021, 2Cdo/332/2021, 6Cdo/71/2022, 2Cdo/272/2021, 1Cdo/61/2022, 4Cdo/250/2021, 4Cdo/262/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/221/2022, 6Cdo/64/2021, 9Cdo/98/2022, 1Cdo/143/2022, 6Cdo/87/2023, ktoré predstavujú ustálenú judikatúru dovolacieho súdu a od ktorej sa vo veci konajúci súd odklonil napriek tomu, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia mu boli známe.

V prípade, ak vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 10.08.2020, toto svoje právo uplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.04.2020, ktorá bezprostredne predchádzala zosplateniu po dobu 3 mesiacov a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom premlčacia doba začala plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, t. j. odo dňa 21.07.2020, resp. v súlade so zákonom č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 dňa 05.10.2020. Vo vyššie uvedenom ide o výslovne právne posúdenie a výkladu ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojitosti s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko súd pozná právo v zmysle „iura novit curia“.

Nemôže stotožniť so závermi súdu, v zmysle ktorých by vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru malo byť neplatným právnym úkonom len z toho dôvodu, že v podaní, ktorým došlo podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k upozorneniu na možné uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní nie je určená splátka, pre ktorú postupca využil svoje oprávnenie v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka. V konečnom dôsledku sa tak ani nemožno stotožniť s nadväzujúcim názorom ohľadom neplatnosti postúpenia pohľadávky z postupcu na žalobcu a neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Ak teda súd vyslovil názor, ktorým sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, a teda okresný súd preferuje neplatnosť právneho úkonu pred jeho platnosťou, tak potom podľa jeho názoru ide o nesprávne a nezákonné rozhodnutie, ktoré je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

Opätovne zdôraznil, že Občiansky zákonník v žiadnom ustanovení neustanovuje povinnosť špecifikácie, pre ktorú splátku sa toto právo uplatňuje (či už vo výzve pred zosplatením dlhu, ako ani v oznámení o zosplatení dlhu). V tomto ohľade považuje odôvodnenie súdu za nepreskúmateľné, nakoľko ich súd svojim výkladom vyložil nadmieru extenzívne. Ak súd prvej inštancie vyložil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tak, že v spotrebiteľských veciach je právo podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka potrebné využiť tak, že v podaní pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uvedie, pre ktorú splátku plánuje vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, potom podľa jeho názoru vykladá ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka contra legem, nakoľko takýto výklad z uvedeného ustanovenia v žiadnom prípade nevyplýva a navyše ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vôbec neukladá do kedy je takéto právo postupca oprávnený využiť. V nadväznosti na túto argumentáciu poukázal na nález Ústavného súdu SR z 22. júna 2017. sp. zn. II. ÚS 796/2016-65 týkajúci sa právomoci všeobecných súdov.

Vo vzťahu k záverom okresného súdu o neurčitosti právnych úkonov postupcu z dôvodu absencie špecifikácie splátky, pre ktorú sa rozhodol veriteľ zosplatiť úver, poukázal na rozhodnutia tuzemských odvolacích súdov (rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6CoCsp/53/2021 z 18.01.2022, uznesenia: Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6CoCsp/80/2022 z 20.03.2023, Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 16CoCsp/2/2023 zo dňa 14.09.2023, Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12CoCsp/37/2022 zo dňa 31.08.2023, Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5CoCsp/29/2022 z 20.07.2022; rozsudky: Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 12CoCsp/17/2022 z 05.01.2023, Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 12CoCsp/25/2021 z 08.02.2022), podľa ktorých zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť vo výzve pred mimoriadnou splatnosťou úveru, s ktorou splátkou/ami je dlžník v omeškaní a ani iných jednostranných úkonov konkrétne, ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala.

Postup súdu, ktorým si súd „upravil“ zákonné ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a nad rámec zákona „upravuje“, že výzva pred zosplatením celého dlhu musí obsahovať presnú špecifikáciu omeškanej splátky, s ktorou sa dlžník dostal do omeškania a pre ktorú veriteľ môže uplatniť svoje právo na zosplatenie celého úveru je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodarnej (nie moci súdnej).

4. Žalovaný nevyužil svoje právo vyjadriť sa k odvolaniu žalobcu.

5. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. V súdnej veci je argumentácia žalobcu primárne založená na názore, podľa ktorého pre samotné vyhlásenie predčasnej (resp. mimoriadnej) splatnosti úveru zákon (§ 53 ods. 9 a § 566 Občianskeho zákonníka) nevyžaduje uviesť, pre ktorú konkrétnu omeškanú splátku vyhlasuje veriteľ úver za predčasne splatný, nakoľko to je možné vyvodiť podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

7. V posudzovanom prípade nebolo sporné, že tak posledná výzva právneho predchodcu žalobcu pred zosplatením úveru z 9.7.2020 (č.l. 51 spisu) ako ani oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 11.8.2020 (č.l. 24) neobsahovali žiaden údaj o tom, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky má dôjsť k zosplateniu predmetného úveru (t.j. k vyhláseniu úveru za predčasne splatný). Tento údaj spočívajúci v konkretizácii omeškanej splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu, nie je zistiteľný ani zo samotnej žaloby, ani z ostatných podkladov predložených žalobcom. Tvrdenie o tom, pre ktorú splátku bol úver zosplatený, sa po prvýkrát objavuje až v odvolaní žalobcu.

8. Podstatným pre posúdenie danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bolo posúdenie toho, či právny predchodca postupoval pri zosplatení pohľadávky v súlade so zákonom (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov), teda či zosplatenie žalovanej pohľadávky právnym predchodcom žalobcu možno považovať za platné.

9. V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok odvolací súd všeobecne poukazuje na to, že zákonodarcu v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zaviedol pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarcu výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z ustanovenia § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatenej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka. Najvyšší súd SR zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR: sp. zn. 1Cdo/61/2022 z 25.04.2023, 9Cdo/98/2022 z 25.04.2022, 2Cdo/298/2021 z 30.03.2023, 4Cdo/250/2021 z 28.03.2023, 4Cdo/201/2022 z 26.01.2023).

10. Predčasné zosplatnenie spotrebiteľského úveru je právom veriteľa a uvedené je v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie prezentovaným v bodoch 26. až 31. napadnutého rozsudku, na odôvodnenie ktorého odkazuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu aspoň z jednej z notifikácií veriteľa (t. j. z upozornenia na možnosť predčasného zosplatnenia úveru a z oznámenia o realizácii zosplatnenia úveru) musí byť zrejmé, pre omeškanie ktorej konkrétnej splátky je predmetný úver predčasne (mimoriadne) zosplatnený, t. j. tento údaj musí byť aspoň v jednej tejto notifikácii jednoznačne konkretizovaný. I keď Občiansky zákonník *expressis verbis* neuvádza čo má byť obsahom predmetných notifikácií, tento obsah možno nepochybne vyabstrahovať z podmienok, ktoré musia byť pre realizáciu práva veriteľa vyhlásiť predčasnú (mimoriadnu) splatnosť úveru splnené. Pokiaľ ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka možnosť realizácie práva veriteľa predčasne zosplatniť úver podmieňuje uplynutím 3 mesačnej doby od omeškania so zaplatením splátky, tak je zrejmé, že táto konkrétna splátka musí byť jednoznačne identifikovateľná, čomu zodpovedá povinnosť viesť ju i konkretizovať. Samotný veriteľ predsa musí viesť, pre nezaplatenie ktorej konkrétnej splátky svoje právo zosplatniť úver realizuje, a nie je žiaden dôvod, aby touto informáciou nedisponoval aj dlžník. Nie je žiaden racionálny dôvod, aby tento dôležitý údaj nebol obsiahnutý aspoň v jednej notifikácii veriteľa.

11. Pokiaľ žalobca poukazuje na opačné závery niektorých iných tuzemských odvolacích súdov, odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnutia súdov rovnakej inštancie nie sú pre súd tej istej inštancie v tomto smere záväzné.

12. Náležitým nie je ani poukaz odvolateľa na ním označené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, nakoľko tieto sa týkajú začiatku plynutia premičacej doby v prípade zosplatneného spotrebiteľského úveru (čo nie je daný prípad), ale nijakým spôsobom tieto rozhodnutia dovolacieho súdu nereflektujú na problematiku obsahových náležitostí predmetných notifikácií a s tým súvisiaceho posúdenia platnosti zosplatnenia spotrebiteľského úveru.

13. Podľa názoru tunajšieho odvolacieho súdu pre určitosť právneho úkonu zosplatnenia úveru vôbec nepostačuje, ak údaj o tom, ktorá konkrétna splátka predčasnú (mimoriadnu) splatnosť vyvolala možno vyvodiť z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tomto smere je potrebné si uvedomiť, že požiadavke určitosti zodpovedá konkrétnosť a jasnosť, a nie je úlohou spotrebiteľa (ani súdu) si tento podstatný údaj z niečoho alebo podľa niečoho vyvodzovať, či doslova po ňom pátrať.

14. Nie je žiadnou raritou, že právni nástupcovia veriteľov, resp. veritelia samotní, podávajú žaloby formulárového charakteru, z ktorých okrem iného nie je zistiteľné, pre ktorú konkrétnu nezaplatenú splátku došlo k zosplatneniu úveru a k žalobám pripoja množstvo dokumentov a očakávajú, že súd si všetky podstatné zistenia prácne dohľadá a vyabstrahuje sám, čo úlohou súdu v týchto prípadoch nie je.

15. V nadväznosti na uvedené odvolací súd v súlade s konštantnou judikatúrou (uznesenie Ústavného súdu SR, č. k. i. ÚS 268/2019-18 z 10.9.2019) dáva do pozornosti odvolateľa, že podania adresované súdu musia byť formulované jasne, zrozumiteľne a určito, a najmä žaloba, ktorou sa sťažovateľ domáha vydania konkrétneho rozhodnutia, musí v zmysle § 132 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) obsahovať úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh, pretože iba formálne a obsahovo spôsobilá žaloba je predpokladom vecného prejednaní vecí. Súd v civilnom sporovom konaní nie je povinný a ani nemôže nahrádzať úkony sporových strán, ktoré zaťažuje povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (§ 150 CSP). Úlohou (a zodpovednosťou) sporových strán je substancovať skutkový základ sporu, t. j. vymedziť jeho základ a podstatu. Sú to predovšetkým sporové strany, ktoré sú zodpovedné za výsledok sporu. Zvýšenie požiadaviek na procesnú aktivitu sporových strán a s tým spojenú procesnú diligenciu (zodpovednosť) so sankčnými dôsledkami v prípadoch procesnej pasivity je tak spôsobilé prispieť k efektívnemu a rýchlemu konaniu.

16. Odvolateľ argumentoval, že určenie od akej omeškanej splátky sa žalovaný dostal do omeškania a od akej konkrétnej splátky si žalobca uplatňuje predčasné zosplatnenie dlhu je právnym posúdením a žalobca nemá povinnosť vec právne kvalifikovať, ale len skutkovo vymedziť. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom, že právne posúdenie vecí je na súde v zmysle zásady „*iura novit curia*“, avšak konkretizovanie splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu spotrebiteľského úveru, je skutkovým tvrdením, a nie právnym posúdením ako sa mylne domnieva odvolateľ. Nastolená otázka odvolateľom má skutkový

(nie právnu) povahu. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procesne dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, či a aké okolnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec a pod. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/99/2018, 4Cdo/7/2018, 2Cdo/111/2021).

17. Odvolací súd zastáva názor, že záver súdu prvej inštancie nebol výsledkom aplikácie, či interpretácie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, ale bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd prvej inštancie viedli k prijatiu rozhodnutia. Pokiaľ žalobca nesúhlasí s názorom, že musí byť jednoznačne určité pre omeškanie ktorej splátky došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru, jedná sa iba o polemiku žalobcu s názorom súdu prvej inštancie.

18. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej vecne správny potvrdil. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania, ktorý plne zodpovedá vzájomnému procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným zohľadňujúc princíp procesnej ekonomie.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania bol žalovaný, a to v celom rozsahu, preto mu voči žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko však žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, odvolací súd mu, vychádzajúc zo zásady hospodárnosti konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takéto „jednoetapové“ rozhodnutie o náhrade trov konania (súčasne o samotnom nároku ako i o jeho výške) zodpovedá východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca/ alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)